

Amor i psicoanàlisi

Quan pregunten a Sigmund Freud al final de la seva vida el que és per a ell un ésser humà sa, contesta: «Aquell que és capaç de treballar i d'estimar». En efecte, totes les patologies que tracta el psicoanàlisi tenen un factor en comú: les seves inhibicions a l'hora d'estimar. El neuròtic, el psicòtic, el pervers, el psicossomàtic estan absorbits en les seves passions, i passió, ja ho sabem des de Freud, només hi ha una: jo mateix.

Jo, aquesta il·lusió, aquest intent sempre fracassat de reconstruir en el mirall, per a no morir, la mare primitiva que ho podia tot. El psicoanàlisi descriu el que solem cridar amor com una conducta narcisista, és a dir que l'home i la dona només estimen el què han estat, el que són, el què ambicionen ser.

El primer que se li ocorre al petit humà prematur en el seu total desemparament és la relació amb l'altre ja que la libido es recolza en la satisfacció de les necessitats i tria com primers objectes a aquelles persones que en elles intervenen. Des de llavors, l'amor, la demanda amorosa serà una tendència a demanar-li a l'altre que sigui més del que és i haurà sempre una discordança entre l'objecte buscat i l'objecte oposat. En la ceguesa amorosa hi ha sobreestimació de l'objecte i empobriment del jo. Després vénen les decepcions, les separacions.

Enfront de la pèrdua l'objecte amorós —i quan substituir serà la reacció més sana— el jo, per a negar l'absència, incorpora l'objecte es torna trist, malenconiós, inhibit en les funcions pròpies de la vida.

Per al psicoanàlisi l'amor és de l'ordre del desig: no una passió imaginària on el subjecte tendeix, sense aconseguir-lo, a completar-se sinó un do actiu. Cada vegada que torno a caure en la il·lusió de completud tinc inhibicions per a treballar, per a estimar, per a crear. El subjecte, quan accepta que no pot posseir a l'altre accepta la seva manca i es transforma en subjecte deseante en contínua transformació.

L'amor sorgeix, per tant, aquí on un estimat es transforma en amant, és a dir un desitjable en desitjant.

Eros tendeix a la unió però sense principi de mort moriríem tots ofegats en la seva abraçada. És a dir que perquè es pugui forjar en mi la dimensió de l'amor hauré d'haver acceptat el

límit que la mort imposa a la meva existència material. Quan accepto ser mortal, arribo a un grau més d'humanització que em permet transformar la realitat.

Quan un de nosaltres està capacitat per a crear. Crear és l'expressió més alta de l'amor: donar el que no es té a qui ni tan sols conec.

En Psicologia de les masses Freud escriu que en el desenvolupament de la Humanitat, com en l'individu, és l'amor que ha revelat ser el principal factor de civilització, i encara potser l'únic. L'amor neix d'un treball en comú. En efecte, no hi ha amor sense un treball: el treball de produir sense descans l'amor, el treball de transformar-se en humà. I el que ens fa humans és trobar-nos amb el llenguatge, submergir-nos en el món del desig.

Joan Ramón Soto